

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ У СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ

Марцева Л.А. (*Вінницький технічний коледж, м. Вінниця, Україна*).

Митинський В.М. (*Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна*)

Сучасний етап розвитку світового суспільства характеризується інтеграцією та глобалізацією, переорієнтацією суспільних відносин, розширенням культурних меж. Суперечності, які пов'язані із загальним розвитком суспільства, вимагають нових підходів до функціонування системи освіти в усіх її ланках, особливо вищої професійної освіти. В Україні підготовка майбутніх фахівців набула як позитивних та і негативних специфічних ознак. Серед негативних ознак можна назвати відірваність від практики та досвіду розвитку світової системи вищої освіти, відсутність орієнтирів для інтеграції вітчизняної системи вищої освіти у світову, орієнтація фахівців у прикладних наукових галузях на одноразове накопичення ймовірно потрібних знань.

Подальші соціально-економічні й політичні зміни в суспільстві, зміцнення державності України, входження її в цивілізоване світове співтовариство неможливі без структурної реформи національної системи вищої професійної освіти, спрямованої на забезпечення мобільності, працевлаштування та конкурентоспроможності фахівців у світовій економіці.

Актуальним для будь-якої країни залишається підвищення якості підготовки кадрів, тому вивчення та аналіз особливостей і тенденцій у діяльності вищих навчальних закладів провідних країн світу є, на наш погляд, цікавим для модернізації вітчизняної вищої професійної освіти. Хоча і американська система вищої освіти значно відрізняється від української, нині в багатьох публікаціях зазначається необхідність запровадження подібної системи у нашій

країні.

Перший цикл вищої освіти у США триває чотири роки, по завершенню яких студент отримує ступінь бакалавра. У країні запроваджена кредитно-модульна система навчання; до навчальних планів включено певні навчальні дисципліни, кожна з яких оцінюється у певну кількість кредитів. Для отримання ступеня бакалавра потрібно набрати 120 кредитів та мінімальний прохідний середній бал (Graduate Point Average – GPA), що дозволяє студенту перейти на наступний рік навчання. Показник GPA залежить від престижності університету.

Другий цикл - дає можливість присудження ступеня магістра. За даними статистики у магістратурі кількість іноземних студентів складає до 30%, оскільки завершені магістерські програми надають можливість випускнику претендувати на престижну роботу у країні та за її межами.

Третій цикл вищої освіти, де навчається понад 50% іноземних студентів – докторантура – має середню тривалість 3-4 роки і завершується отриманням ступеня доктора.

Система вищої освіти у США включає коледжі та університети, хоча слово «коледж» може бути використано по відношенню до будь-якого вищого навчального закладу. Переважна більшість коледжів Сполучених Штатів Америки мають так звані «переводні програми», що дозволяє після закінчення двох курсів навчання у коледжі зарахувати студентів на третій курс університету.

Бакалаврів готують за трьома групами курсів: базові (надають загальну освіту), основні курси та курси за вибором, що доповнюють та поглиблюють знання майбутніх фахівців. Більшість студентів відвідують 4-5 курсів впродовж одного семестру, саме вони надають студентам відповіді на питання щодо їх майбутньої професійної діяльності та сприяють формуванню фахової компетентності.

Підготовка магістрів проводиться за програмою, що орієнтована на спеціалізовану практичну діяльність у різних професійних галузях. Особи, що отримали ступінь бакалавра продовжують навчання ще два роки, щоб стати магістрами. Найвищою ступеню освіти у США є докторантура.

Провідною формою навчального процесу у вищих навчальних закладах є лекція. Для закріплення матеріалу лекції студентів розподіляють на дискусійні групи (15-30 осіб). Кожна така група студентів 1-2 рази на тиждень зустрічається із викладачем, де обговорюється, викладений у лекції навчальний матеріал, представляються реферати, звіти. Контроль рівня навчальних досягнень студентів є багатоступеневим: короткі опитування 4-6 раз на семестр під час семінарських занять; письмові іспити 2-3 рази на семестр у лекційних залах; семестрові іспити. У професійній підготовці американських студентів головним є формування навичок самостійного творчого мислення, застосування теоретичних знань на практиці.

Висновок. Дослідження та запозичення позитивного досвіду функціонування вищої освіти та поліпшення якості професійної підготовки у США, сприяє

демократизації системи освіти в Україні. Нині завданням вищої професійної освіти залишається не збільшення навчальних закладів, а організація самостійної пізнавальної діяльності студентів, створення оптимальних умов їх інтелектуального розвитку, широке запровадження таких освітніх технологій, які б давали сформувати особистість активно-діяльною, конкурентоспроможною на сучасному ринку праці.